

Sanatçı Hasan Sağındık, Postmodern darbe sürecinde sanatçıların yaşadığı zorlukları anlattı

Sanatçı Hasan Sağındık, Türk siyasi tarihine "postmodern darbe" olarak geçen, 24 yıl önce 28 Şubat sürecinde yaşadıklarına ilişkin "Adamlar" adlı eserinin hikayesini, yaşanan zorlukları ve hatıralarını aktardı.

Fatih Türkyılmaz |26.02.2021

Istanbul

Darbeye giden süreçte toplumun yaşam biçimi, inançları ve yaşayış tarzı üzerinde oluşturulan yoğun baskı, dönemin tanıkları ve bu baskıyı birebir yaşayanların hafızalarında hala tazeliğini koruyor.

Telekonferans yöntemiyle, AA muhabirine açıklamalarda bulunan sanatçı **Hasan Sağındık**, o döneme damga vuran "Adamlar" adlı eserinin hikayesini, yaşanan zorlukları ve hatıralarını aktardı.

Hasan Sağındık, "Adamlar" albümünü yaptığı 1998'den beri ilk defa konuyla ilgili bir röportaj talebinin kendisine geldiğine dikkati çekerek, "Türkiye'nin içinden geçtiği bu kadar önemli bir süreçle ilgili bugün ilk defa konuşuyor olmamız da ilginç bir durum. **28 Şubat** öncesinde aslında suya sabuna dokunmayan bir albüm yapmayı planlıyordum. Fakat o dönem yaşananlar, özellikle seçilmiş iktidara ve partilere karşı yapılan antidemokratik müdahaleler, insanların sabıkalı gösterilmesi, sermayenin

yaftalanması, üniversitelerde başörtülü mağdurların çoğalması ve halk arasında, 'darbe oldu, olacak' söylentileri, benim albümdeki eserleri değiştirmeme sebep oldu. Çünkü birlikte oturup kalktığımız bütün insanlar ve halkımız bu durumdan çok rahatsızdı. Çünkü seçilmiş bir iktidar vardı ve antidemokratik bir şekilde gönderilmesi ya da iktidarın el değiştirilmesi isteniyordu." diye konuştu.

"Adamlar" adlı eserinin ortaya çıkış hikayesine değinen Sağındık, şu bilgileri verdi:

"Bu süreçte sanatçı olarak zaten benim duruşum belli. Muhsin Yazıcıoğlu'nun ifadesiyle 'Biz darbelerin modernine de postmodernine de, eskisine de yenisine de karşıyız'. Bir şeyler yapmam lazım ama besteleyecek eser bulamıyorum. O günlerde Abdurrahim Karakoç ağabey gazetede köşesinde Arif Nihat Asya'nın 'Adamlar Bilirim' şiirini yayımladı. Tabii benim hemen dikkatimi çekti. Aldım onu besteledim fakat tabii bu yeterli değildi. 'Ne yapabilirim?' diye düşündüm devamında. Orada çok güzel ifadeler var. Yani o günkü adamları ti'ye alacak ifadeler vardı, onu kullandık. Daha sonra bunun yeterli olmadığını, bir şeyler daha yapmam gerektiğini düşündüm.

Abdurrahim Karakoç ile Ali Akbaş gazetede sohbet ederlerken Ali Akbaş, Abdurrahim ağabeye 'Süleyman ah Süleyman bu ayaklar nasıl ayak? Yorgana sığıdı diyelim mezara nasıl sığacak?' sözleri olan şiiri okuyor. Onu da ben hafızama yerleştirmişim demek ki. Sonra eserin nakarat bölümünü oluşturdu burası da. Fakat tabii bu da yeterli değildi. Ne yapabilirim diye düşündüm. O günlerde yazar arkadaşım Bülent Akyürek ile bir araya geldik ve eserin ritimli, okunan şiir olarak ifade ettiğimiz rap bölümlerini de onunla yazdık. Oradaki göndermeler de çok incedir, anlayan için. Dolayısıyla Adamlar aynı zamanda 1998'de çıkan albümün de adı oldu."

"Hukuksuzluğun da zirve yaptığı dönemlerdi"

Sanatçı Sağındık, darbe dönemlerinde bazı insanlar köşelerine çekilse de sanatçıların ses çıkarması gerektiğini vurgulayarak, "Ben bunu yapmaya çalıştım. Biraz da dalga geçer şekilde yaptım. Çünkü bir taraftan da çok riskli bir dönem. Hasbelkader yanlışlıkla söyleyeceğiniz bir eser yüzünden sürekli cezaevinde kalma ihtimaliniz de var, sorgusuz sualsiz. Çünkü o günler hukukun çok da önemli olmadığı, hukuksuzluğun da zirve yaptığı dönemlerdi. Dolayısıyla dikkatli olmak zorundaydık. Avukat arkadaşlarla sözlerini tahlil ederek eserleri hazırladık. Sonuçta birilerinin ses çıkardığını gösteren birisi olarak halkımızın yanında yer almak istedim." ifadelerini kullandı.

"Türkiye'de iç dengelerden ziyade Türkiye'nin içindeki olayları belirleyen dış dengelerdir." diyen sanatçı, 28 Şubat'ı hazırlayan sürecin en üst fotoğrafında D-8 Ekonomik İşbirliği Teşkilatının olduğunu söyleyerek, sözlerine şöyle devam etti:

"Bu, eksen kayması olarak adlandırılan bir konu. Dolayısıyla bu kabul edilemez olarak nitelendiriliyor. Hatta bugünlerde benzer bir senaryo oynanacağını düşünüyorum.

Çünkü Türkiye 1998'de olduğu gibi şu anda da bir eksen kayması benzeri bir durum içerisinde. Bence doğru bir karar. Dünyada yeni yapılanmalar söz konusu ve Türkiye'nin doğru bir yerde olduğunu düşünüyorum. Dolayısıyla bu süreçlerde Türkiye sürekli rahatsız ediliyor. Aynı 28 Şubat sürecinde olduğu gibi bugünden başlayarak önümüzdeki günlerde de bu baskıların artacağını, geçmediğini düşünüyorum."

Sağındık, Türk halkının büyük bir kesiminin 15 Temmuz 2016'daki darbe girişimine karşı çıkmasının arka planında da darbelere karşı oluşan yüksek bilinç ve direnç olduğunun altını çizerek, "Halkımızın, insanımızın darbelere karşı duruşu nettir, kesindir. Sanatçıların da bir kısmı kendisine yakışanı yapıyor, bir kısmı da yapmıyor. Diğer insanları, 'Neden bir şeyler yapmıyorsunuz?' diye zorlamak doğru değil. Çünkü yapan doğru bir şey yapıyorsa bunun karşılığını görür. Yanlış bir şey de karşılığını görür, öyle düşünüyorum." dedi.

Bakü'nün 1990'daki işgalinde eser bestelediğini ve albümüne "Ağla Karanfil" adını verdiğini kaydeden başarılı sanatçı, şunları söyledi:

"Ben şöyle düşünüyorum. Acının sesi biraz yüksek çıkar, mutluluğun sesi o kadar değildir. Mutluluğu daha dar bir alanda paylaşıyoruz. Şimdi bir de muhalefette olmakla iktidarda olmak arasında fark var. Genelde muhalefet çok dinamik olur, iktidar ise biraz rehavete kapılır. Bu hep böyle olmuştur. Biz belki de dört nesildir bağımsızlık mücadelesini hala tamamlamadığımız bir süreçten geçiyoruz. Yaşadıklarımızın aslında çoğunun altında da bu yatıyor."

Hasan Sağındık, 28 Şubat'ın hemen ardından yayımladığı albümde, "Adamlar"ın yanı sıra "Bu Vatan Kimin", "Git Buralardan" ve "Hazır Ol" adında yine o dönemi konu elen eserlere yer verdiğini ifade ederek, sözlerini kendisinin yazdığı "Git Buralardan" eserinde, "Akbabalar dolandır bu puslu havada/Atları da vururlar Ankara ortasında/Gecenin bir vakti şehirlerim basılır/Pusatsızım, yalnızım, bari sen kurtul/Git buralardan" sözlerine yer verdiğini aktardı.

28 Şubat sürecinde yaşadığı hatıralara da işaret eden sanatçı, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Hacettepe'de okula alınmayan başörtülü kızlar Abdi İpekçi Parkı'na kadar yürüyor, orada yürüyüşlerini sonlandırıyorlardı. Biz müzisyen arkadaşlarla beraber içinde ses sistemi olan kapalı bir minibüs ayarladık. Kızlar geldiğinde biz de onlara destek vermek için gidelim, açalım kapıları 1-2 eser okuyalım sonra da sessiz bir şekilde dağılalım dedik. Fakat oraya vardığımızda katılımcılardan fazla sivil polis olduğunu fark ettik. Dolayısıyla müsaade etmeyeceklerdi. Ben o zaman Büyük Birlik Partisi'nin lideri Muhsin Yazıcıoğlu'nu aradım. 'Neden öyle yaptınız? Haber verseydiniz 1-2 milletvekili gönderirdim yanınıza. Bu şekilde izin vermezler.' dedi. Allah rahmet eylesin. 2 milletvekili arkadaşını gönderdi. Fakat polisler onlara da izin vermek istemiyor. Çok zeki bir danışman arkadaş, 'Milletvekillerinin basın açıklaması yapmak için izne ihtiyaçları mı var?' dedi. Başlarındaki polis 'Yok' deyince, milletvekili

arkadaşımız kısa bir konuşma yaptı. Arkasından biz, kapıları açıp bir eserimizi seslendirdik."

AA